

Před 100 lety se narodil Ing. Pavel Kubín

Narodil se v Žamberku židovským manželům Josefu a Žofii Kohnovým 10. června 1913. Otec vlastnil na dnešním Masarykově náměstí č. 5 textilní obchod. Přátelil se s malířem Maxem Horbem a jeho spolužáky. Po 1. světové válce rodina přesídlila do Nádražní ulice v Chomutově, kde si otec pořídil textilní provozovnu. Dospívajícího syna Pavla podporoval na studiích. V Chomutově absolvoval německé státní gymnázium, v Teplícih Šanově maturoval s vyznamenáním na obchodní akademii a dvěma státnicemi ukončil studium Vysoké školy ekonomické v Praze. Velmi dobře hovořil německy a domluvil se anglicky, francouzsky a rusky.

Zřejmě přátelství rodiny Kohnovy s rodinami malířů vedla Pavla k rozhodnutí věnovat se obchodu s obrazy. V roce 1935 za pobytu ve Francii a v Belgii zjistil, že by se svým příjmením mohl mít obchodní problémy. Proto požádal o změnu příjmení, ale uspěl až na druhý pokus. Od 19. února 1936 směl užívat příjmení KUBÍN. V září 1937 ukončil základní vojenskou službu jako podporučík pěchoty. Rodina se po okupaci pohraničí v roce 1938 přestěhovala do Kouřimské ulice v Praze. Pavel se začátkem následujícího roku obchodně vydal do zahraničí. I když mu platnost cestovního pasu končila v srpnu, do nově vytvořeného Protektorátu Čechy a Morava se již nevrátil.

12. prosince 1939 se ve Francii přihlásil do služby

v čs. zahraničním vojsku. Byl zařazen do funkce velitele čtyř kanonů proti útočné vzbě u rotý doprovodných zbraní pěšího pluku 2. Válečný deník RDZ dokazuje naprostou nepřipravenost Francie na válku. Koncem května 1940 byl ppor. Kubín s mužstvem odeslán k provedení ostré střelby z kanonů a k odběru kanonů pro pluk. Zatímco Kubínova skupina cvičila s kanony od 3. do 7. června a teprve 10. června převzala kanony, pluk odejel 4. června na frontu. Po návratu k pluku začíná první zmatky na frontě. Pro jejich objasnění dodávám, že těžké kulometry i kanony byly přidělovány jednotlivě pěším jednotkám. Spojení bylo převážně osobním stykem nebo různě předávanými vzkazy. Minometná palba byla řízena „relais“, ústně předávanými povely muži vzdálenými od sebe po 20 m!

Průběh „bojového nasazení“ Kubínovy čtyř zestručním. 12. června setkání s plukem na řece Marně východně Paříže. Ppor. Kubín dělá tlumočnicka a až potom rozmisťuje kanony. Po večerní dělostřelecké přestřelce nejprve Francouzi a za nimi i naši pěšáci ustupují. O dělostřelce se nikdo nestará. Když se ppor. Kubín přesvědčil, že nemá žádné sousedy, dává také rozkaz k ústupu. Kam? Tam, kam ustupují ostatní. Nemá zprávy o kanonu od vzdálenější rotý a jsou první nevěstní. Každý ústup střídá nový ústup. Samostatné proudy motorových vozidel, cyklistů, koní a pěšáků (ti ustupují pěšky, jindy auty nebo vlakem). Ppor. Kubín okusil velení všem čás-

tem kromě pěšáků. V Gien určuje správnou cestu opěšalým, kteří přijeli vlakem. 17. června měl být pluk nasazen do obrany na Loiře. Rota už byla bez kanonů a tak přišel vhod jeden, který ztratil svoji jednotku i obsluhu. Ppor. Kubín osobně dohlížel na obsluhu kanonu. Ve zmatku při dalším kvapném ústupu nepřijelo pro kanon tažné vozidlo. Když se velitel ujistil, že se už nikoho nedočká, nechal kanon na místě a ustoupil se svými vojáky pěšky. A ještě museli 15 km nést, později vézt na rekvírované káře kamaráda, zraněného dělostřeleckou palbou nepřítele. 23. června 1940 pluk odevzdal výzbroj a vojáci si mohli vybrat – zůstat ve Francii nebo odejet do Anglie.

Pavel Kubín, vědom si pravděpodobného osudu příbuzných, se rozhodl pokračovat v boji. V Anglii se setkal se svým spolužákem z obchodní akademie, pilotem Františkem Fajtlem. Ten na něho po válce zanechal cenné písemné vzpomínky. Pavel byl zařazen do pěšího praporu 2, ale čekání na příliš vzdálenou možnost boje ho neuspokojovalo. On chtěl bojovat hned. Přihlásil se tedy k letectvu. V letecké škole mu řekli, že ho mohou přijmout jen jako navigátora. A začali mu vypočítávat, co všechno bude muset. Pavel si stále opakoval: budu, budu, budu – jen aby si to nerozmysleli. Zpočátku vylézal z letadla úplně zelený. Jedni mu domlouvali, ať toho raději nechá, jiní radili, jak potíže překonat. Pavel však šel tvrdohlavě za svým cílem. Mořskou nemoc překonal.

Navigační školu ukončil, stejně jako všechny předešlé, s výtečným prospěchem. Dnem 1. září 1942 byl přidělen k 311. čs. bombardovací peruti RAF.

V té době už byla perut' podřízena velitelství pobřežního letectva a prováděla nad Biskajským zálivem pátrání po německých ponorkách. Do konce roku 1942 se zúčastnil šesti operačních letů. Ten poslední skončil havárií a zničením letounu již při startu. V roce 1943 jsem v denních záznamech napočítal 22 operačních letů. Pavel byl povýšen na F/O (Flying Officer, nadporučík). A protože to byl pohledný a s výškou 180 cm stěží přehlédnutelný mládenec, zalíbil se rovněž pohledné anglické rusovlásce. Po válce generál Fajtl napsal, že o vánocích 1943 již byli manželé a mladá paní si mu postěžovala na těžkou sokyni v lásce – Československou republiku! Pavel správně vytušil osud své rodiny a i z toho důvodu nevyužil možnosti ukončit účast v bojových letech pro dostatečné množství nalétaných hodin. Z celého příbuzenstva přežila německé koncentráky jen Pavlova sestra Tereza a jedna sestřenice. Pavlovi se stal osudným čtvrtý operační let v roce 1944. 13. března se jeho Liberator nevrátil z operačního letu, aniž by posádka odeslala nějakou zprávu. V roce 1947 byl povýšen na štábního kapitána letectva v záloze.

Čerpal jsem z archivních dokumentů SOKA Chomutov se sídlem v Kadani, SOKA Teplice a archivu ČVUT Praha o studijních výsledcích, NA Praha fond PŘ

1931-1940 karton 8133 sign. K5337/30, karton 900 sign. K 93/35 Kubín-Kohn Pavel a fond Soutěž SPB č. 156 (Fajtl, František: Moji padlí kamarádi), VHÚ-VHA Praha fond 22 311. čs. bomb. perut', fond 24 Kvalifikační listina Pavel Kubín, fond 1. čs. div.-F sign. 148-1-18 a 247-3-27, Městského muzea Žamberk a z článků Jiřího Mergance v Žamberských listech č. 8 a 9 z roku 1993.

Pavel Svědih

Žamberské listy č. 11 ze 14. června 1913